

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ Г.С. СКОВОРОДИ**

**ФАКУЛЬТЕТ ПСИХОЛОГІЇ І СОЦІОЛОГІЇ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ І СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ**

*Присвячено 215-річчю заснування
ХНПУ імені Г.С. Сковороди*

**СУЧАСНІ РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ
СОЦІАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ ОСОБИСТОСТІ
В РІЗНИХ СОЦІАЛЬНИХ ІНСТИТУЦІЯХ**

**МАТЕРІАЛИ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
22 ЛИСТОПАДА 2019 РОКУ**

ХАРКІВ – 2019

УДК 37.015.31:316.42
ББК 74.60
С91

Затверджено редакційно-видавничою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди (протокол № 6 від 05.11.2019 р.).

Сучасні реалії та перспективи соціального виховання особистості в різних соціальних інституціях: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Харків, 22 листопада 2019 р. / за ред. М.П. Васильєвої. Харків: ХНПУ імені Г.С. Сковороди, 2019. 145 с.

Збірка містить матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої сучасним проблемам професійної підготовки майбутніх фахівців соціальної галузі, реаліям і тенденціям розвитку професійної діяльності фахівців соціальних інституцій з вирішення актуальних проблем соціальної роботи.

Матеріали представляють інтерес для науковців і практиків у галузі соціальної і соціально-педагогічної діяльності, науковців-початківців (здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів спеціальності «Соціальна робота») й практиків – фахівців соціальних інституцій.

© Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди, 2019.

© Кафедра соціальної роботи і соціальної педагогіки, 2019.

© Васильєва М.П., 2019.

Прокопенко М.В. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ ДО ПРОФІЛАКТИКИ НАРКОЗАЛЕЖНОСТІ СЕРЕД СТУДЕНТІВ.....	119
Солонінкіна О.В. КОМПЛЕКС ЗАСОБІВ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ ДО РОБОТИ З ФОРМУВАННЯ ЕМОЦІЙНОЇ СТІЙКОСТІ У ВАГІТНИХ ЖІНОК МЕТОДАМИ ДЕЛЬФІНОТЕРАПІЇ.....	122
Степанова Ю.О. КОНСТАТУВАЛЬНИЙ ЕТАП ВИЗНАЧЕННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ ДО СОЦІАЛІЗАЦІЇ МОЛОДШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ ЗАСОБАМИ ГРИ У ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	126
Токар І.І. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПЕДАГОГІВ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ДОЗВІЛЛЕВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА САМОРЕАЛІЗАЦІЇ СТУДЕНТІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	131
Троян В.Д. ВИМІРЮВАННЯ РІВНЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ГОТОВНОСТІ ФАХІВЦІВ СОЦІАЛЬНОЇ ГАЛУЗІ ДО ПРОФОРІЄНТАЦІЙНОЇ РОБОТИ В УМОВАХ РОЗВИВАЛЬНОГО ЦЕНТРУ.....	134
Відомості про авторів.....	141

тему “Як я бачу морально емоційно підготовлену вагітну жінку?” з метою моніторингу обізнаності студентів про показники та компоненти знань емоційної складової вагітних жінок.

Таким чином, комплекс засобів підготовки майбутніх соціальних працівників до роботи з формування емоційної стійкості у вагітних жінок у центрі дельфінотерапії – це сукупність структурованих форм та методів, що мають на меті сформувати готовність соціального працівника до роботи з вагітними жінками. До них відносимо опорні конспекти занять, плани практичних занять, інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни, нормативні документи, ілюстративні та мультимедійні матеріали аудиторної роботи.

Подальшого дослідження потребує експериментальна перевірка комплексу засобів підготовки майбутніх соціальних працівників до роботи з формування емоційної стійкості у вагітних жінок методами дельфінотерапії.

Список використаних джерел:

1. Василенко, О. М. Підготовка майбутніх соціальних педагогів до виховання дітей-сиріт у мікросередовищі центру соціально-психологічної реабілітації дітей // Педагогіка і психологія. Вип.52. X. : Смугаста типографія, 20016. С. 79-89.
2. Васильєва, М.П. Роль комунікативної компетентності в професійній діяльності фахівців освітньої галузі / М.П.Васильєва // Проблеми інженерно-педагогічної освіти. – X. : УПА, 2017. №. 56-57. С.132-137.
3. Безпалько О.В. Соціальна педагогіка в схемах і таблицях: Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2003. 134 с.
4. Енциклопедія для фахівців соціальної сфери / За заг.ред.проф. І. Д. Зверєвої. Київ, Сімферополь: Універсум, 2012. 536 с.
5. Журид Б.А. Мы понимаем друг друга. Учебник для тренера морских млекопитающих Севастополь: Радуга, 1997.
6. Крушинская Н. Л. Поведение морских млекопитающих / Н. Л. Крушинская, Т. Ю. Лисицина. Москва: Наука, 1983.
7. Удивительный мир дельфинов / Б. Поповский. Киев, 2013. С. 160
8. Костіна В.В Професійна підготовка майбутніх фахівців соціальної сфери до використання етнопедагогічних засобів у роботі з дезадаптованими дітьми та молоддю. *VZDELÁVANIE A SPOLOČNOSŤ medzinárodný nekonferenčný zborník Prešovská univerzita v Prešove Pedagogická fakulta / Renáta Bernátová, TetyanaNestorenko (Eds.)*, Prešov, 2016. 516с. (С.172-182).
9. Міщик Л. І. Теоретико-методичні основи професійної підготовки соціального педагога у закладах вищої освіти: дис. доктора пед. наук : 13.00.05 / Л. І. Міщик. Запоріжжя: ЗНПУ, 1997. 359 с.

Степанова Ю.О.

здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня
Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди

КОНСТАТУВАЛЬНИЙ ЕТАП ВИЗНАЧЕННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ ДО СОЦІАЛІЗАЦІЇ МОЛОДШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ ЗАСОБАМИ ГРИ У ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Науковий керівник – доктор педагогічних наук, професор М.П. Васильєва

У статті проаналізовано результати констатувального етапу соціально-педагогічного експерименту професійної підготовки майбутніх соціальних педагогів до соціалізації молодших дошкільників, визначено та обґрунтовано критерії готовності до

соціалізації молодших дошкільників засобами гри у закладах дошкільної освіти, охарактеризовано рівні даної готовності.

Ключові слова: соціальний працівник, молодші дошкільники, соціалізація, підготовка, готовність.

The article analyzes the results of the ascertaining stage of the social-pedagogical experiment of professional training of future social educators for socialization of younger preschoolers, defines and substantiates the criteria of readiness for socialization of younger preschoolers by means of play in pre-school educational establishments, and characterization.

Keywords: social worker, preschoolers, socialization, preparation, readiness.

Постановка проблеми. З урахуванням кардинальних змін в усіх сферах суспільного життя в Україні у Національній стратегії розвитку освіти в Україні на 2012-2021 рр. акцентується увага на тому, що одним з пріоритетних напрямків державної освітньої політики має стати побудова ефективної системи національного виховання, розвитку і соціалізації дітей та молоді. Вказаний факт передбачає необхідність корегування системи професійної підготовки в цілому майбутніх вчителів та соціальних працівників, зокрема.

Удосконалення професійної підготовки в рамках вищої освіти в галузі соціальної роботи в Україні зумовлюється різними чинниками, серед яких: модернізація вищої професійної освіти; динамічні соціально-економічні перетворення сучасного суспільства; пильна увага до соціальної сфери з боку держави та громадськості; збільшення запитів населення на соціальну допомогу тощо. Одним із важливих напрямів професійної освіти в сучасних умовах визнано підготовку майбутніх фахівців соціальної сфери, які зможуть надавати кваліфіковану допомогу з питань успішної соціалізації. Сучасна професійна підготовка має орієнтуватися на отримання майбутнім соціальним працівником актуальних знань щодо соціалізації здобувачів освіти з різними освітніми потребами та досконале практичне володіння технологічними аспектами здійснення такого виду діяльності в професійній сфері.

Аналіз наукових досліджень. Тенденції у дослідженнях стосовно підготовки фахівців соціальної сфери представлені як пріоритетні напрями розвитку професійної освіти, що зумовлені вимогами соціального суспільства. Так, досвід підготовки фахівців для соціальної сфери за кордоном став предметом наукового пошуку В.Бочарова, Л.Герье, Ч.Казетта, М.Пейн; до питання поєднання теорії та практики в професійній підготовці соціальних працівників зверталися М. Галагузова, А. Капська, Г. Лактіонова, О. Карпенко, Є. Мигович; організацією різних видів практики майбутніх працівників соціальної сфери займалися О. Карпенко, Л. Коваль, Ю. Мацкевич, Л. Міщик; на формуванні професійних умінь соціальних працівників зосереджували увагу В. Багрій, З. Алинська тощо.

Але недостатньо розробленою залишається проблема підготовки майбутніх соціальних працівників до соціалізації молодших дошкільників засобами гри у закладах дошкільної освіти.

Мета статті полягає в описі результатів проведення констатувального соціально-педагогічного експерименту впровадження комплексу засобів підготовки майбутніх соціальних працівників до соціалізації молодших дошкільників засобами гри у закладах дошкільної освіти.

Основний виклад матеріалу. Ефективність розробленого комплексу навчально-методичних засобів професійної підготовки майбутніх соціальних працівників до соціалізації молодших дошкільників засобами гри у закладах дошкільної освіти перевірялась у ході експериментального дослідження на базі Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди протягом вересня-жовтня 2019 року. Загалом експериментом було охоплено здобувачів вищої освіти спеціальності «Соціальна робота».

Експеримент проводився в три етапи: констатувальний (визначення рівня сформованих у здобувачів вищої освіти спеціальності «Соціальна робота» знань про соціалізацію

молодших дошкільників засобами гри у закладах дошкільної освіти), формувальний (впровадження розробленого комплексу засобів підготовки майбутніх соціальних працівників до соціалізації молодших дошкільників засобами гри у закладах дошкільної освіти), контрольний (аналіз отриманих результатів).

Проаналізувавши навчальний план професійної підготовки бакалаврів за спеціальністю "Соціальна робота", ми дійшли висновку, що окремих дисциплін щодо підготовки майбутніх соціальних працівників до соціалізації молодших дошкільників засобами гри у закладах дошкільної освіти в навчальному плані не передбачено, але деякі аспекти даного питання розглядаються в межах окремих дисциплін.

Так дисципліна «Теорія соціальної роботи у сфері дозвілля» розглядає актуальне питання в лекції «Дозвілля і його роль в житті дошкільників» (питання: «Форми та методи дозвіллевої діяльності») та на семінарському занятті «Гра як засіб соціалізації дошкільників».

У межах «Історії та теорії соціального виховання» в контексті нашого дослідження важливими є лекція «Історичні витоки соціального виховання» (питання «Історія розвитку соціального виховання в Україні та закордоном») та семінарське заняття на тему «Особливості соціального виховання» (питання «Види та форми соціального виховання»).

У курсі «Соціально-педагогічна діяльність в закладах освіти» цінним для нашого дослідження є практичне заняття «Ігрова діяльність з молодшим школярами (розробка педагогічної гри, направленої на соціалізацію).

Підготовку майбутніх соціальних працівників до соціалізації молодших дошкільників засобами гри у закладах дошкільної освіти ми визначаємо як процес і результат оволодіння цінностями соціальної діяльності, професійно необхідними знаннями, вміннями й навичками, професійно важливими особистісними якостями, що становлять основу формування готовності до професійної діяльності щодо соціалізації молодших дошкільників засобами гри у закладах дошкільної освіти.

Таке трактування вищевизначеного поняття, з огляду на наукові доробки [1; 4] дозволило виокремити критерії готовності майбутніх соціальних працівників до соціалізації молодших дошкільників засобами гри у закладах дошкільної освіти такі як: особистісний, когнітивний, операційно-діяльнісний.

У констатувальному експерименті використовувалась діагностична методика з метою виявлення професійної мотивації майбутніх соціальних працівників; тестування та анкетування для виявлення рівня спеціальних знань та вмінь в контексті соціалізації молодших дошкільників засобами гри у закладах дошкільної освіти.

Перший діагностичний зріз був зумовлений потребою виявити у майбутніх соціальних працівників рівень готовності до соціалізації молодших дошкільників засобами гри у закладах дошкільної освіти за особистісним критерієм, особливості якого оцінювалися відповідно до таких показників: а) професійна мотивація; б) прагнення до набуття знань щодо соціалізації молодших дошкільників засобами гри у закладах дошкільної освіти.

Для діагностики професійної мотивації здобувачів вищої освіти була використана методика К. Замфір в модифікації А. Реана «Мотивація професійної діяльності» [5]. Ця методика дозволила нам оцінити ступінь вираженості кожного виду мотивації. На підставі отриманих даних є можливість виділити три види мотивації: внутрішню, зовнішню позитивну та зовнішню негативну мотивацію. Внутрішня мотивація охоплює мотиви, що спонукають до діяльності заради результату, самореалізації в ній. Зовнішня позитивна мотивація характеризується бажанням заробити якомога більше грошей, кар'єрний ріст тощо. Зовнішня негативна мотивація складається з прагнення уникнути покарань, критики з боку керівника чи колег. Внутрішня та зовнішня позитивна мотивація є сприятливими для професійної діяльності, зовнішня негативна мотивація – навпаки.

Для визначення прагнення до набуття знань нами була використана діагностична методика вивчення ставлення майбутніх соціальних працівників до навчального предмету Т. Дубовицької [4]. Методика дозволила виявити спрямованість і якість розвитку прагнення здобувачів вищої освіти опанувати знання про особливості соціалізації молодших

дошкільників засобами гри у закладах дошкільної освіти. Результати тестування засвідчили, що у здобувачів вищої освіти достатній рівень знань з питань соціалізації взагалі, але забезпечення соціалізації молодших дошкільників засобами гри у закладах дошкільної освіти є недостатньо обґрунтованим. Результати діагностики показали, що готовність майбутніх соціальних працівників до соціалізації молодших дошкільників засобами гри у закладах дошкільної освіти за особистісним критерієм є недостатньою.

Когнітивний критерій діагностувався за такими показниками: а) поінформованість про соціалізацію дошкільників; б) знання технологій соціальної роботи щодо соціалізації молодших дошкільників засобами гри у закладах дошкільної освіти. Визначення якості знань здобувачів вищої освіти про соціалізацію молодших дошкільників засобами гри у закладах дошкільної освіти також здійснювалося завдяки методу тестування. Результати проведеного тестування показали, що більшість майбутніх соціальних працівників мають достатні знання щодо соціалізації молодших дошкільників засобами гри у закладах дошкільної освіти, але частина здобувачів вищої освіти пов'язує ці знання суто з виховним процесом.

Операційно-діяльнісний критерій характеризувався такими показниками: а) уміння організовувати виховне середовище у ЗДО з метою ефективної соціалізації молодших дошкільників засобами гри у закладах дошкільної освіти; б) рівень володіння діяльністю щодо соціалізації молодших дошкільників засобами гри у закладах дошкільної освіти. Розуміння технологій соціальної роботи щодо соціалізації молодших дошкільників засобами гри у закладах дошкільної освіти діагностувалося за допомогою методики, яка була розроблена К. Балаєвою [2]. Було визначено, що більшість респондентів вважають, що вони готові до використання соціально-педагогічних технологій у процесі соціалізації молодших дошкільників засобами гри у закладах дошкільної освіти, хоча подальші спостереження не підтвердили цього. Виявлення уміння організовувати виховне середовище ЗДО здійснювалося шляхом аналізу звітної документації з педагогічної практики та спостереження за практичною діяльністю здобувачів вищої освіти. Результати спостереження показали, що у майбутніх соціальних працівників наявні значні труднощі щодо використання знань про соціалізацію молодших дошкільників засобами гри у закладах дошкільної освіти на практиці.

Кількісний і якісний аналіз результатів діагностики засвідчив, що професійна готовність майбутніх соціальних працівників до соціалізації молодших дошкільників засобами гри у закладах дошкільної освіти потребує подальшого вдосконалення.

Результати за кожним показником оцінювались нами за трибальною шкалою: 3 бали отримували здобувачі вищої освіти, які надавали повну обґрунтовану відповідь на запитання, 2 бали отримували ті, котрі не завжди правильно пояснювали свою відповідь, а коли респондент виявляв тільки часткові знання, він отримував 1 бал.

У таблиці (на прикладі трьох здобувачів вищої освіти) наведена діагностика готовності майбутніх соціальних працівників до соціалізації молодших дошкільників засобами гри у закладах дошкільної освіти.

Результати констатувального етапу експерименту представлені в таблиці 1.

Після проведення констатувального експерименту нами були визначені рівні готовності майбутніх соціальних працівників до соціалізації молодших дошкільників засобами гри у закладах дошкільної освіти, максимальна кількість балів, яку можливо було отримати дорівнювала 18.

Високий рівень (від 18 – 13 балів) професійної готовності належить здобувачам вищої освіти, які усвідомлюють важливість та значущість соціалізації молодших дошкільників засобами гри у закладах дошкільної освіти, зацікавлені у подальшому удосконаленні своїх знань щодо даного виду діяльності. У них проявляється міцна внутрішня мотивація до практичної діяльності, стійкий прояв активності та ініціативи під час навчання у ЗВО. Такі здобувачі вищої освіти мають ґрунтовні та системні знання з проблеми, яка є предметом нашого дослідження, вміють застосовувати теоретичні знання на практиці, вони розуміють значущість технологій соціальної роботи та прагнуть використовувати їх у своїй практичній

діяльності. Вміють планувати виховний процес у ДНЗ та передбачати результати власної діяльності, конструюють власні нововведення на основі технологій, що використовують.

Таблиця 1

Загальна характеристика готовності майбутніх соціальних працівників до соціалізації молодших дошкільників засобами гри у закладах дошкільної освіти

ПП	Критерії						Загальне арифметичне
	Особистий		Когнітивний		Операційно-діяльнісний		
	Професійний мотив	Прагнення до набуття знань	Знання щодо соціалізації дошкільників	Знання соціально-педагогічних технологій	Уміння організувати освітнє середовище у ЗДО	Уміння застосовувати соціально-педагогічні технології	
Тетяна А.	3	2	3	2	2	3	15
Аліна П.	3	3	2	2	1	2	13
Віталій Н.	3	2	2	2	1	1	11

Середній рівень (від 12 – 7 балів) готовності майбутніх соціальних працівників до соціалізації молодших дошкільників засобами гри у закладах дошкільної освіти характеризується тим, що майбутні соціальні працівники усвідомлюють важливість соціалізації молодших дошкільників засобами гри у закладах дошкільної освіти, але це усвідомлення має ситуативний інтерес, недостатньо обґрунтовані знання з проблеми. Позитивна зовнішня мотивація переважає над внутрішньою. Спостерігається нестійка потреба якісно змінювати власну діяльність, вибірковий прояв активності під час підготовки у ЗВО. Здобувачі вищої освіти частково обізнані у проблемі соціалізації молодших дошкільників засобами гри у закладах дошкільної освіти, вони прагнуть відтворювати основні теоретичні положення у педагогічній практиці, але не завжди досягають результативного розвитку умінь здійснювати пошук нової інформації, методика їхньої роботи з дітьми має репродуктивний характер.

Низький рівень (від 6 балів і нижче) властивий майбутнім соціальним працівникам, у яких наявна часткова усвідомленість про місце та значущість соціалізації молодших дошкільників засобами гри у закладах дошкільної освіти. Наявна зовнішня мотивація до професійної діяльності. Вибіркове та нестійке прагнення до якісної зміни професійної діяльності. Під час самостійної підготовки до занять не виявляють ініціативи, для них характерне часткове відтворення основних теоретичних положень, окремих понять. Такі здобувачі вищої освіти несистематично здійснюють пошук нової інформації, не прагнуть до прогнозування результатів професійної діяльності. Слабкі знання про технології соціальної роботи щодо соціалізації молодших дошкільників. У практичній діяльності вони використовують лише окремі елементи цих технологій.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Проведений констатувальний етап експерименту, показав, що студенти 4-го курсу мають деякі труднощі щодо соціалізації молодших дошкільників засобами гри у закладах дошкільної освіти. Відповідно до результатів цього дослідження нами розроблено комплекс засобів підготовки майбутніх соціальних працівників до соціалізації молодших дошкільників засобами гри у закладах дошкільної освіти, який буде впроваджуватися в ході формуального експерименту.

Список використаних джерел:

1. Багрій В.Н. Умови успішного практичного навчання майбутніх соціальних працівників у вищих навчальних закладах. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні*

методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми: зб. наук. праць. Київ-Вінниця: ДОВ «Вінниця», 2008. Вип.18. С.279-283.

2. Балаєва К. С. Підготовка майбутніх соціальних працівників до застосування інноваційних технологій у професійній діяльності : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: спец. 13.00.04 «Теорія та методика професійної освіти», Івано-Франківськ, 2015. 24 с.

3. Бартош О.П. Деякі аспекти професійної підготовки майбутніх соціальних працівників на засадах праксеологічного підходу у вищих навчальних закладах України. *Науковий вісник УжНУ. Серія: Педагогіка. Соціальна робота.* Вип.34. 2014. С.14-21.

4. Дубовицька Т.Д. Методика діагностики направленості навчальної мотивації// *Психологічна наука і освіта, Київ.* 2002. №2. С.42-46.

5. Психология и педагогика / Н.В. Бордовская, А.А. Реан, С.И. Розум. СПб.: «Питер», 2002. 432 с.

Токар І.І.

здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня
Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди

ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПЕДАГОГІВ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ДОЗВІЛЛЕВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА САМОРЕАЛІЗАЦІЇ СТУДЕНТІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Науковий керівник – доктор педагогічних наук, доцент Н.Д. Кабусь

Роботу присвячено висвітленню практичних аспектів підготовки майбутніх соціальних педагогів до організації дозвіллевої діяльності та самореалізації студентів у закладах вищої освіти на засадах формування компетенцій в сфері сучасних інформаційних технологій. Наведено результати експерименту щодо впровадження комплексу заходів з підвищення рівня підготовки майбутніх соціальних педагогів до організації та провадження дозвіллевої діяльності та самореалізації студентів на засадах використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

Ключові слова: дозвіллева діяльність, самореалізація, експеримент, заклади вищої освіти, інформаційні технології.

The article is devoted to the theoretical substantiation and experimental confirmation of pedagogical conditions for the development of professional orientation of future social teachers to the organization of leisure activities and self-realization of students in institutions of higher education on the basis of competence formation in the sphere of modern information technologies. The results of the experiment on the implementation of a set of measures to improve the level of training of future social teachers for the organization and implementation of leisure activities and self-realization of students based on the use of modern information and communication technologies are presented.

Keywords: leisure activities, self-realization, technology, experiment, institutions of higher education, communications, information technology.

Постановка проблеми. Соціально-педагогічна діяльність щодо організації дозвіллевої діяльності та самореалізації студентів у закладах вищої освіти – це безперервний процес, що охоплює усі етапи та сфери їх студентського життя, забезпечує становлення та формування у студентів мотиваційно-ціннісної, когнітивної й діяльнісно-практичної складової, а також сприяє їх майбутньому професійному саморозвитку.

Останнім часом особлива увага дослідників приділяється інформаційно-комунікативній функції соціального педагога у закладах вищої освіти, що обумовлено